

Svar på motion nr 21-2023 Barns rätt till en god synutveckling

Respektive Region beslutar om glasögonbidragens innehåll och storlek och det är regionfullmäktige som fattar beslut om eventuella ändringar i nuvarande bidragssystem. En översyn av dagens bidragssystem bör ta hänsyn till barnets bästa, dock måste också ökade kostnader för regionen beaktas.

Det finns skillnader i hur glasögonbidrag till barn hanteras hos olika regioner. Ibland ingår både glas och båge och ibland endast glas. Även inom Norra sjukvårdsregionen skiljer sig bidragen åt, dock är inte skillnaderna särskilt stora. I Västerbotten är bidraget 800 kr, i Jämtland/Härjedalen 700 kr och i Västernorrland 900 kr. I Norrbotten får barn upp till 7 år full kostnadstäckning för glas eller kontaktlinser medan bidraget för barn 8-19 år är 800 kr/år.

I Västerbotten får barn och unga bidrag till glasögon eller kontaktlinser om upp till 800 kr/år. Bidraget gäller från födseln till och med dagen innan man fyller 20 år.

Bidragsnivån 800 kr per glasögonbidrag kommer av den senaste utredningen och riksdagsbeslutet om glasögonbidrag för barn upp till 19 års ålder, proposition 2015/16:71 Förslag till lag om bidrag för glasögon till vissa barn och unga. I vårpropositionen för 2015 aviserade regeringen att fr.o.m. 2016 avsätta 120 miljoner kronor per år för att barn och unga mellan 8 och 19 år ska få bidrag för glasögon. I förarbetet anges kostnaden för glasögon till barn och unga uppgå till mellan 500 kr och 1200 kr, beroende på glas m.m. Ersättningen för bidrag till barn under 8 år skiftar mellan olika regioner, Region Norrbotten har fria glasögon, Region Stockholm har gett bidrag upp till 500 kr. Det finns också regioner som har olika ersättning beroende på vilken typ av glasögon som ordinerats. I Region Västerbotten liksom de flesta regioner är bidraget 800 kr oavsett ålder.

Av regionerna i norra Sverige har Region Norrbotten full kostnadstäckning för glasögon till barn 0-7 år. Region Norrbottens kostnad 2023 för åldersgruppen 0-7 år var 1 529 tkr. Region Västerbottens kostnad för samma period och åldersgrupp är 886 tkr. Region Västerbottens kostnad motsvarar ca 1108 glasögonbidrag per år.

Det saknas uppgift om antal beviljade bidrag i Norrbotten respektive Västerbotten men åldersgruppen 4-7 år är i Norrbotten 10 062 barn och i Västerbotten 12 475 barn. Kostnaden är 72,5% högre i Region Norrbotten för en åldersgrupp som är ca 19,4% mindre än i Västerbottens län. En enkel kalkyl pekar på att förslaget skulle innebära en ökad kostnad på strax över 1 Mkr för åldersgruppen 0-7 år.

Optikertjänster är inget som regionen tillhandahåller självt utan sker på en fri marknad och prissättning följer tillgång och efterfrågan. Bidraget i sig kan leda till höjda priser, särskilt om det inte finns ett tak på bidraget för åldersgruppen och inte heller ett standardiserat sortiment och fast prissättning.

Den politiska majoriteten är positiva till motivet med motionen, men ser inte möjlighet att införa ett ändrat glasögonbidrag under rådande ekonomiska förutsättningar. Ett ändrat glasögonbidrag bör också innebära framtagande av ett nytt nationellt regelverk runt det

Förslag till beslut:
Att motionen avslås